

DEBRECZENI UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

HELYENN: Félévre . . . 6 kor. — fl. Félévre . . . 9 kor. — fl.
Negyedévre. 3 kor. — fl. Negyedévre 4 kor. 50 fl.

Felelős szerkesztő és leaptulajdonos:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Főter. Biedermann-palota, földszint, az udvarban hátul.

Politika és erkölcs.

Kényelmetlen helyzetben van sok voksoló magyar. Veszületett politikai ösztöne az ötödévenkint kínálkozó alkalom aktiv felhasználására nógatja, de a szavazás szép jogát a régi szokás szerint szeretné összekötni némi polgári haszonnal, míg másrészt a kuriai biráskodásról szóló fatális törvény e szándéka elé „véto“-t kiált. Így hát mélabusan vakargatja fejét, mely fölött ott lóg a megtorlás damokleskardja.

Ez a tépelődés komikus volna, ha nem volna egyuttal szomorú. Szomorú pedig azért, mert tanúságot tesz arról, hogy népünk egy része, mint Ézsau egy tál lencséért, eladja a lelke üdvösségét is, nemcsak politikai meggyőződését, mely szónak magasztos értelmét a legtöbb esetben még felfogni sem képes. S most, hogy a szigorú törvény útját állja a politikai erkölcstelenségnek, nem tud belenyugodni a megváltozott helyzetbe s abban reménykedik,

hogy a törvény csak irott malaszt, vagy hogy veleszületett furfangjával majd ki tudja játszani.

Ime most, a tiszta választások előestéjén is első kérdése az ország sok helyén a választó népnek, hogy van-e a jelöltnek pénze? S míg egyik szemével a fenyegető paragrafusok felé sandít, kérő kezét oda nyújtja a jelöltnek, hogy elfogadja a minden bajra gzógyirt nyújtó pénzt. Sokan még haboznak, de sokan már megtántorodtak s ha egyebet nem, hát elfogadták a jelölt vendégségét, borát. *Sannyi bizonyos, hogy még szép Magyarországon nem volt oly tömeges becsukás és birságolás, mint lesz most, a választások lezajlása után. Jelölt, kortes és választó együtt hűsöl majd s busan konstatálhatja, hogy az új törvény nem tréfa és a régi jó világnak egyszer s mindenkorra vége.*

Az új törvény jótékony hatása a politikai erkölcsre természetesen csak a későbbi ciklusok alatt s a mostani keserű tapasztalatok nyomán lesz érezhető tel-

jes mértékben. De ez nem elég. Magának a társadalomnak, a családnak s az iskolának is oda kell hatnia, hogy népünk már ifjú korában különbséget tudjon tenni politikai erkölcs és politikai erkölcstelenség közt. *Meg kell a néppel érteetni, hogy 5 évenként csak egyszer van alkalom arra, hogy a haza javára és saját helyzetének javítására döntő szavát hallassa s hogy ekkor sokkal nagyobb érdekek forognak kockán, hogysem azokat néhány koronáért vagy néhány liter borért el lehetne adni.*

És csak akkor, ha népünk ennek tudatára ébredt, akkor beszélhetünk majd politikai erkölcstől és tiszta választásokról oly értelemben, mint azt a művelt európai nemzetek teszik.

A czár Francoziországban.

Compiègne, szept. 20.

Mára még nem állapították meg véglegesen a programot. Azt hiszik, hogy a czári pár egész nap pihenni fog Dejeunerezni minden esetre a kastélyban fog. Hogy a pierrefonds-i kastélyt is megnézik-e,

Szerencse.

Irta: **Mányiné-Prigl Olga**

Lekanyarodott a vonat a tulsó töltésre s a kocsikból libegő sok kis fehér keszkenőt eltakarta mind két oldalról az erdő, a hova befutott velük a kegyetlen szörnyeteg. Már csak a kékes füstje verődött vissza valahonnan, libegett mint egy darabb felhő, setészinű fátyol, egy nagy sóhajtás, sok apró sóhajtásból összerakva. Utóbb elszállt, szerteoszlott az is.

Odában a vasuti kocsiiban egy sereg leány bujt össze. Gretchen-frizurás fejcsékek, kurta szoknyácskák egymáshoz simultak, forró könnyesepek egyik üde arczoscából a másikra folytak át.

A gardedám, a mamák közös kiszemeltje, ki ez idén soron volt, a féltett kincseket beszoigáltatta abba a szigorú emeletes házba, a hol az utolsó csiszolásokat végzik rajtuk, mielőtt nagy lányokká lennének mondom a nagyságos asszony egész lilaszínű a sok sirástól. De mikor ezek a gyerekek úgy meg tudják rikatni! Az övé is köztük van, egy kis sápadt, szőke leány, — nagy

küzdelmébe került, míg a szegény urát rávehette, hogy Tilát is abba a drága intézetbe adják; az ura beteges, maholnap penzióba megy és bizony keveset tehetnek eddig félre. De hát nem maradhat el a többiekől.

Ugy titkon nézi, hasonlítja őket. Most perze vörös a fitoskájok és törődnek, az éjszaka nem aludtak már az izgalomtól, — de hát melyik lesz közöttük a legszebb? Egy két év múlva nehezebb harcot vesznek fel egymás között, mint az ártatlan kalkulások miatti versengésben, mint érzékeny szívű jó nőnikék, vagy udvarias tanárok utalványoznak ki nekik. Majd a ragyogó báltermek parketjén, ezer és ezer cselofág, kísértés, vagy olykor csupán véletlen szerencse folytán, — elvinni győzelmi pálmát, az lesz a dicsőség! A győzelmi pálmát, mely nem csak máától holnapig tartson, mint a bokréta, mit nyakrafőre küldenek heves és kevésbé heves vérű udvarlók, — hanem pálmát, mely klotódium legyen egy egész életre, szerencsés kikitő, a minőt a mamák óhajtanak széltől óvott, tenyerükön hordozott, féltős kiesi leányaiknak.

Véletlen szerencse kell mondom, mert

nem mindig a nagyon szép leányok lesznek szerencsések és éppen nem mindig, a kik valamiben kiválnak, vagy pláne azok, a kiktől sokat vár a világ. Olyanok ezek mint a drága vázák, ritka poharak, az ember csak üvegen keresztül szereti látni őket. A szépség, a szellemi kiválóság önkénytelen imponál és senki sem veszi udvariasságnak a másiktól, ha külömbnek látja. Nem merném ezt a világért sem irigységnek nevezni, de hát gyarlóság és éppen ezért emberi dolog.

A nagyságos asszony is eképvélekedik és ugy magában, míg a kis leányok most már megvigasztalódva, kipirult arczczal bohiskodnak s kezdik felejteni a miért olyan nagyon sirtak, — mondom a nagyságos asszony magában példákat keres s azután illesztgeti, formálgatja jövőndő terveit. Persze az édesanyai szeretet színes szárnyán és boldogan látja épen az ő kis penészvirág lányát bákirálynőnek.

Otthon is beszé, egyre beszél róla az urának.

— Csak még pár esztendeig bírjad öregem, — meglásd az a kislány mindent helyre hoz. Mi majd csak meghuzódunk

Bartha Kálmán,

pipere- és divatárak nagy raktára

„a Szalag Királynéhez“

EBRECZEN, FŐTÉR.

Ajánlja gazdag raktárát szövött, kötött bélés-árak, csipke, himzés, szalag, ruhadis és kellék, kézimunka, illatszert, pipere, uri fehérnemű, nyakkendő, zsebkendő, esőernyő és alsó ruhákban, olcsó szabott áron.

arra nézve még nem nyilatkoztak. Este nagy ebéd lesz, utána pedig diszelőadás, a melyet az elnök rendez a vendégek tiszteltére.

Rheims, szept. 19.

A polgármester, a községtanács, a szenátorok és képviselők, a prefektus és a megye többi hatóságai az orosz és francia zászlókkal pazarul díszített városháza dísztermében fogadták a czárt, a czárnét és Loubet elnököt. A városháztéren, a hová a közönséget nem bocsátották, a hadgyakorlatokról visszatért csapatok végezték a díszszolgálatot. A zenekar az orosz és a francia nemzeti himnuszt játszotta. Az ablakok mind megteltek kíváncsi emberekkel, a kik az uralkodópárt zajos ovációkban részesítették. A polgármester bemutatta a czári párnak a községtanácsot és a lakosság jó kívánságait tolmácsolta.

— Rheims lakossága — mondotta egyebek között — hálával van eltelve a hágai konferencia szerzője iránt, a ki letette a világbéke alapkövét.

A polgármester azután megmutatta a felségeknek a rheimsi könyvtár legnevezetesebb könyveit, köztük egyszláv nyelven írt evangéliumot, a melyet a lotharingiai biboros ajándékozott a könyvtárnak. Az evangélium két kötetből áll, a melyek közül az első a 11., a második a 14. századból való. A monda szerint a francia királyok a fölkenés alkalmával ennek az evangéliumnak első kötetére tették le az esküjüket. A polgármester megmutatott továbbá egy 1049-ből való kéziratot, a mely I. Henrik királynak Anna orosz hercegnővel Rheimsban történt egybekeléséről szól. Itt megjegyezte a polgármester, hogy ez volt az első orosz-francia szövetség.

— Igen — jegyezte meg a czár mosolyogva — a szövetség visszanyulik a 11. századba.

A polgármester azután megkérte a czárt, hogy izelje meg a rheimsi ipar-

nak két leghiresebb termékét, a pezsgőt és a kétszersültöt. A czári pár szívesen teljesítette a polgármester kérését. Mikor a czár a polgármesterrel kocczintott, azt mondta:

— Rheims városának virágzására üritem poharamat!

Azután a székesegyház megtekintése következett.

Rheims, szept. 19.

A városházáról a székesegyházig szakadatlanul lelkes ovációkban részesítette a czári párt és Loubet elnököt az utcákon összesereglett lakosság. A háztetők zsufolva voltak emberekkel. Az asszonyok keszkenőjükkel, a férfiak kalapjukkal, a gyermekek orosz zászlócskákkal integettek. Harangzúgás között ért a menet a székesegyház elé, a melyen az orosz császári lobogó lengett. A főbejáratnál Langenieux biboros, a papságtól körülvéve, üdvözölte a czári párt. Mikor a felségek a templomba léptek, az orgona harsonakisérettel diadalmi indulót játszott. A biboros megmutatta a vendégeknek a híres rheimsi sótartót, továbbá a keresztől való relikviákat és Krisztus koronájának egy tövisét. A czári pár nagy érdeklődéssel nézte ezeket a tárgyakat. A székesegyház kincseinek megtekintése után a biboros átadott a czári párnak egy albumot a templom belsejéről fölvett fényképekkel, Leygues közoktatásügyi miniszternek pedig átadta egy szláv nyelvű evangélium heliogravurejét. Langenieux biboros azután bemutatta a czári párnak a sainteyrei alamizsnást. Miklós czár kezét fogott vele és megjegyezte, hogy már 1896-ban ismerkedett meg vele a párisi Notre-dame templomban. A czári pár azután elbucszott a biborostól és az orosz himnusz hangjainál elbagyta a templomot s kihajtatott a pályaudvarra. Mikor a czár a pályaudvaron észrevette Brugère tábornokot, odament hozzá és nagy elismeréssel nyilatkozott a csapatok kitünő maguktartásáról, a melyet visszamenet alkalmá vált megcsodálni. Este 6 órakor a felségek Loubet elnökkel, az ágyuk dörgése között, az orosz és francia himnusz hangjainál visszamentek Compiègne-be.

Compiègne, szept. 19.

A cári pár és Loubet elnök vonata este 7 órakor érkezett ide. A kastélyba vivő uton katonaság állott

sorfalat, amely alig tudta visszaszorítani a kíváncsi közönséget. A cári pár ismét lelkes ovációkban részesült. A házak fényesen ki voltak világítva. A czár, a ki egész nap nagyon jó kedvű volt, élénken beszélgetett Loubet elnökkel és a miniszterekkel. A czárné egyik udvarhölgyével lefotografáltatta azokat a tárgyakat, a melyek különösen fölkellették érdeklődését, ő maga pedig lefotografálta férjét, a mint egy magaslatról egy ágyuval végzett kísérletekre figyelt.

Szavazzunk!

Debreczen, szept. 20.

A programbeszédnek világát éljük.

A közelgő képviseléválasztások, a választó polgárok tudnivalója, de meg a jelöltek érdeke is úgy kívánja, hogy politikai hitvallásukról számot adjanak azoknak, kik ma holnap rájuk bizzák a kerületet és a kerület polgárainak jól felfogott érdekeit. Röpkednek a hangzatos jelszavak minden felé; „zugó éljenzés“ „viháros tetszés“ a legenyhébb jelzők, melyekkel a lapok tudósítói ékesítik a jelölt urak beszédeit.

A programbeszéd mellett, hátsóbb cikkekből számolnak be a lapok felelős szerkesztői a jelölt nagy tehetségéről, fáradhatlan szorgalmáról, bokros érdemeiről a közügyek terén stb.

Közgazdaság, ipar- és kereskedelem: e három fogalomból kész minden jelölt programbeszéde, ezekre hivatkoznak, mint a melyek fejlesztése körül a mandátum aspiránsok a multban oly bokros érdemeket szereztek. Annyi tény, hogy e három dolog fordul meg az emberek existenciájában; e három foglalkozás adja meg az emberek tulnyomó tömegének mindennapi kenyerét. És éppen ezért nem csodálkozunk, ha e jelszavakat annyiszor és oly sok formában halljuk elhangzani.

Sajnos azonban, hogy több a szó,

valahogy és én inkább feláldozom az ékszeremet, — ha szegény mama tudná! — csak hogy neki küldhessek valamit. Tudod, a mai világban ráfér akárkire. Hanem bizony addig Tilának ruhára is sok kell, a lakáson pedig nem spórolhatunk.

Az öreg ur csendesen integetett az íróasztal mellől:

— Ugy, ugy lesz minden...

És bebólogatott hozzájuk az orgonafa is a kis kertből: kicsi, sápadt Tila, addig voltál boldog, míg az ágaim alatt játszottál. Gyere vissza!

Az este sötétedett rájuk, — a hűvös szeptemberi este. A fázós őszi éjszakák, a mitől úgy fél az öreg nagyságos ur. Fél a lombtalan száraz galyak recsegésétől, — mintha csontokat vernének össze odakint. Rémlátásai lesznek, különös rossz álmai, a mit végig mesél a feleségének. Ugy jobban ki tudja verni a fejéből.

Ezuttal megint bántotta valami. Szinte örült a nagyságos asszony, hogy hallotta, csöngötnék az utcáján. Fölugrott. Bekéné jön bizonyára, — mondta, — a kis lányodról kérdezősködni.

Felgyújtotta a lámpákat. Az öreg ur elsétált a kaszinóba, nem szerette a hangos beszédet.

— De hát lehet is az anyai szeretet csendes? — A legszótlanabbak is beszédesek lesznek, ha egyszerre azokról van szó, a kik a lelkükből nőttek. A gyöngye hajtaról, mit az ág hozott, a rózsabimbóról, mely oly sok ölmöt vált valóra.

— Nem fáznak meg? — nem tették e tönkre az arcbőrüket a sok sirással? — Ezer, meg ezer kérdés fakadt a kis kövér Bekéné ajkán. Alig győzött rá a nagyságos asszony felelni. Aztán kölcsönösen kezdték dicsérni a kis lányokat, talán csupa ártatlan raffinériából, hogy külön külön vissza kapják a bókákat.

A nagyságos asszony vette fel a szót újból:

— És a fiad, Hermin?

Bekéné nevetett s fölhozta vállát:

— Megbukott a pótvizgán is a gazember, — most itthon tanul, kezdi az évet előlről. — Az Ilona volt az oka mindennek.

— Micsoda Ilona?

— Az Ilona tudod, a kit az uram kegyelemből fölvettem és beosztott a hivatalba, a híres Bedő Ilka lánya. Emlékszel, micsoda házat vittek azok, hogy irigykedtünk rájuk valamikor!

A nagyságos asszony integetett.

Bekéné beszélt tovább:

— Az a fruska! — Persze jóképű és olyan álszent, mintha kettőt se tudna szólni. Annál ravaszabb. A fiam pedig tud milyen okos volt már csöpp korában, — csak a tanulásra nincs esze, — mondja Bekéné egész sans géne, — algebra helyett szerelmes verseket írogatott a kisasszonynak. Szeretném, ha olvasnád azokat a verseket. Most azután egyszerűen felmondott neki az uram, különben sem voltam barátja ennek a koldus ismeretségnak...

Elhallgattak. Bekéné megborzongott. Valami hideget érzett és összebontta vonta nagy, divatos pelerinjét. Egy pillanatra mintha az ő féltve őrzött kincseit látta volna a Bedő Ilona szenvedő szép arczával...

mint a tett; több az ígélet, mint az eredmény. Annál inkább feltűnik aztán az a tehetség, bármily csendben, a nyilvánosság kizárásával is történik olyas valami, mely nem állapodik meg a hangos dobszónál, hanem egyenesen eselekvés terére lép és míg mások csak ígérnek, addig olyan szolgálatot tesz polgártársainak, melylyel örökre megnyeri azok jóindulatát és háláját.

A közelmúltban, alig 3 éve, hogy a Debreczenben felépített gépjavitó műhely megnyitását szóba került, sőt csaknem a megvalósulás stádiumába is jutott, a vasúti alkalmazottak és hivatalnokok ama terve, hogy ők egy általános fogyasztási szövetkezetet alakítsanak, melylyel aztán ők sokkal jutányosabban és pontosabban elégeithetik ki mindennapi és mindennemű szükségleteiket.

Ha tudjuk azt, hogy a Debreczen városban lakó vasutasok *havonta 300,000 koronát* kapnak és költenek el ruhára, élelemre, boltokban stb. beláthatjuk, hogy mily óriási összeget vont volna el ezen szövetkezet városunk iparosaitól, kereskedőitől, gazdáitól!

Már-már készen volt a szövetkezet, midőn felemelte tiltó szavát *Dobieczi Sándor* üzletvezető és meggyőző érveivel, melyek abban concludáltak, hogy a városban lakó hivatalnokok *csak a város iparosait, kereskedőit pártolják*: és a fogyasztási szövetkezet nem alakult meg.

Ez a száraz tény. Magában véve eléggé jellemzi Dobieczi Sándort, eléggé jellemzi azt, mennyire szíven viseli polgártársai érdekét. Ez a tény hangzatosabb minden programbeszédnél s most midőn városunk polgárai ama nagyfontosságú tény előtt állanak, hogy jól válasszák meg leendő képviselőjüket: nem hallgathatják el nemes tényét Dobieczi Sándornak, kinek eme ténye a múltban, biztos garantiát ad városunk polgárainak a jövőre nézve is!

Dr. A.

VIDÉK.

Halálos végű játék. Megrendítő esetről ad hirt nekünk tenkei tudósítónk. Popa Mitru feketegyőrösi gazda hat esztendőcs fiauskája lovasdít játszott tegnap délután. Egy kötélistrángot csavart a nyakára s úgy vihanczolt az apróság végig az utcán. Játékos kedvében egy arra haladó szekér saroglyájához kötötte a nyakában levő istrángvégét s úgy szaladt vidám hajczihóval a szekér után, mely hirtelenében vágatni kezdett s magával rántotta a fiúcskát, a ki hasztalan igyekezett szabadulni a huroktól. Mire a szekér az utcánépe kiáltozására megállt, már a gyerek halott volt. A szerencsétlen csöppségnek a nyakacsigolyája tört el. A tenkei járásbíró-ság vizsgálatot indított s felbonczoltatta a szörnyű véget ért gyermek holttestét.

Forrongás Belényesben. Nagy szenzációról értesíti lapunkat belényesi tudósítónk. A választási izgalmak ott valóságos forrongássá fokozódtak s a hivatalos erőszak folytán a nép elkésere-dése a legmagassabb fokra hágott. — Tegnapelőtt *Gajári zászlóit az egész városban lecsúdték*, itt-ott a sárba tiporták; tegnap pedig Belényes-Ujfaluban a csendőrök összefogdosztak 80 függetlenségi választót és a községhezára kísérték, a hol ma is fogva vannak. A jegyzők több helyen hallatlan törvényszegéseket követnek el, a mi a közönséget csak annál inkább ingerli. Bartha Ferencz a függetlenségi párt jelöltje tegnap *két jegyzőt vesztegetés miatt táviratilag feljelentett a belügyminiszternek.*

Színházbizottsági ülés.

Debreczen, szept. 20.

Debreczen város színházbizottsága tegnap délután újból ülést tartott, hogy végre-valahára végleg elintézzze a debreczeni színház ügyét.

Két kérvény várt elintézésre: A Komjáthy János lemondása és a Makó Lajos nyilatkozata. El is intézték, még pedig úgy, *hogy Komjáthy lemondását tudomásul vették*; Makó Lajos nyilatkozata nyomán pedig kimondták, *hogy a színház minden további pályázat mellőzésével Makó Lajosnak adassék ki.*

A színházbizottsági ülés lefolyásáról a következőkben számolunk be:

A színház új igazgatója.

A színházbizottsági ülésen *Komlóssy Arthur* főjegyző, polgármester-helyettes elnökölt. A bizottság tagjai közül jelen voltak: *Ábrahám László* tiszti főügyész, *Boczkó Sámuel* rendőrfőkapitány, *Oláh Károly*, *Sz. Szabó József*, *Dr. Bakonyi Sámuel*, *Nemes Kálmán*, *Komlóssy Dezse*, *Márk Endre*, *Zádor Lajos*, *Dr. Kola János*, *Dr. Gulyás István*, *Szabó Kálmán* jegyző.

Oláh Károly referálta a bizottság előtt, hogy *Komjáthy János* visszalépett a debreczeni színházra kiírt pályázatától, *Makó Lajos* pedig kinyilatkoztatta, hogy továbbra is fenntartja pályázatát. Javasolja a bizottságnak, hogy *Komjáthy János* huszezer korona kauczióját adja ki, mert közjegyzőileg negyvenötezer koronára becsült ingóságai ugyanis óvadékokat képeznek.

A színházbizottság határozata abban kulminál, hogy a tanács vegye tudomásul *Komjáthy* visszalépését s adja ki a kaucziót.

A színház jövő sorsára nézve pedig határozata a következő: *Tekintettel arra, hogy a színházbizottság Makó Lajost olyan szinigazgatónak tartja, akire nyugodt lelkiismerettel bízhatja Debreczen színházát, egyhangulag hozott határozattal javasolja a városi tanácsnak, hogy a színházat minden további pályázat mellőzésével Makó Lajosnak adja ki.*

Komjáthy köszönete.

Komjáthy János a szerződési feltételek értelmében szeptember 1-ére beadványt intézett a tanácshoz, amelyben betérjesztette társulata tagjainak a névsorát.

A névsor végén hálás köszönetet mond a színházbizottságnak, hogy a színházi pályázat alkalmával „megszégyenítés helyett bizalmával tüntette ki.”

A névsor.

Ezután került sor a társulat névsorára. *Komjáthy* hivatkozott a színházbizottság egy régebbi határozatára, amelylyel a baritonista és naturburs szerepköröket nem látta méltóan betöltve. Hogy ő ennek dacára változást nem tett, indokolja azzal, hogy a kifogásolt szerepkörök betöltői várakozáson felül szép haladást tettek, amiről lesz alkalma meggyőződni a közönségnek.

Egyelőre, különösen *Oláh Károly* meleg érvelése után akezeptálták ezen indokolást s a szerepkörök kérdésénél csupán arra hívták fel az igazgató figyelmét, hogy egyik fiatal és kezdő énekesnő szereplését ne forszirozza.

Vasárnapi premierek.

Komjáthy János kérelmére ezután megengedte a színházbizottság, hogy vasár- és ünnepnapok délutánján a most bekövetkező színiévadban is tarthasson előadásokat. Csak azt óhajtja a bizottság, hogy a szinigazgató azokat a tagokat, akik délután játszanak, este ne szerepeltesse, mert ez a szereplőre kimerítő s rendszeren az előadás rovására esik.

Megadta továbbá a bizottság ahhoz is az engedélyt, hogy vasárnapokon mindég premierek legyenek s ezekre külön bérletet nyithasson.

A műsor.

Szóba került a műsor is. Gyakran volt ellene kifogása a közönségnek. Hogy ez a most bekövetkező színiévad során annyi esetben ne ismétlődjék, felhívja a bizottság *Komjáthy* szinigazgatót, hogy minden hónap elsején terjessze be műsor-tervezetét, hogy arra a színházbizottság megtehesse észrevételeit.

A ruhatár.

Komlóssy Arthur elnök felvetette a ruhatár kérdését is. Hosszas eszmecsere, de megoldást nem provokált vele. Végre is a bizottság megbizta a színházfelügyelőt és a szinigazgatót, hogy tanulmányozzák a kérdést s a megoldás lehetőségére nézve tegyenek javaslatot.

Zászlóaffér Debreczenben.

Debreczen, szept. 21.

Zászlóaffér czim alatt tegnapi lapunkban jeletettük, hogy a függetlenségi és 48-as párt egyik legtevékenyebb tagja *dr. Fejér Ferencz* a városi I-ső számú bérház ormára kitűzött Márk párti lobogó eltávolítása iránt a polgármesteri hivatalhoz kérvényt intézett. Tegnap erre a következő hivatalos végzést hozták:

Varrógép és kerékpár-üzlet áthelyezés.

Van szerencsém a n. 6. közönséget tudátni, hogy üzletemet Piac-utca 83. Geréby házba helyeztem át. Rendkívül olcsó árak Singer szerkezetű varrógépeket ezelőtt 50 frt., most 30 frt., karikahajós varrógépeket ezelőtt 90 frt., most 50 frt., Vibratin Schütl, szí varkahajós varrógépek ezelőtt 80 frt., most 45 frt. **Wertheim** pénzszekrényekben nagy raktárt tartok. Minden egyes varrógépért 5 évi jótállást vállalom. Tisztelettel: **Deutsch Ede.**

Végzés Tekintettel azon körülményre, hogy a Simonffy-utcai bérházak városi középületeknek nem minősíthetők, tisztifőügyész ur meghallgatása és véleménye alapján *folyamodó kérelmét 1874 évi XXXIII. t. cz. 104. §-ra való hivatkozással nem teljesíthetem.*

Debreczen, 1901. szept. 20.

Komlóssy Arthur,
főjegyző, polgármester helyettes.

Féjér Ferencz dr. értesülésünk szerint ezt a határozatot megfellebezi, mert ő nem azért kérte a kormánypárti zászló eltávolítását, mintha a városi bérházak középületeknek tekintendők, hanem azért, mert a városnak pártállást foglalni egyik jelölt mellett sem szabad; minthogy pedig az I-ső sz. bérház piaczai utczában második kerületi választó nem is lakik és az oromra tűzött pártlobogó mégis a II. kerületi kormánypárti jelölt nevét lengeti, mindenki teljes joggal gondolhatja, hogy a háztulajdonosa, vagyis Debreczen sz. kir. városa a Márk Endre győzelmét óhajtja, már pedig Debreczen sz. kir. várost ugyis mint magánjogi erkölcsi testületet csak a törv. hatósági bizottság közgyűlés képviseli s így *senkinek sem volt joga a városnak bárcsak magántulajdonát képező házra, még ha az nem középület is, bármelyik pártnak a zászlóját kitűzni.*

Ezt csak a bérház valamelyik lakója, ki egyúttal választópolgár lehetne volna s a sérelmes határozatban felhozott törvényszakasz a dolog természete szerint csak a választó által jogosult helyre kitűzött pártzászlót védelmezi, nem pedig a jelenesethez hasonló visszaélést, a melynek szükség esetén *felsőbb helyen való megtorlása iránt a megfelelő léptéket* — értesülésünk szerint — *kés delem nélkül megfognák tenni.*

Egán Ede meghalt.

Baleset vagy öngyilkosság.

Távirati tudósítás.

Budapest, szept. 20.

Szenzációs hír futotta be ma délután a fővárost. A földmivelésügyi miniszteriumból terjedt el a hír, hogy **Egán Ede véletlen baleset folytán meglőtte magát és haloklik.**

A földmivelésügyi miniszteriumban délután fél háromkor tudták meg az esetet, amely általános megdöbbenést keltett. Török ungmegyei főispán sürgönyözte Darányinak:

Egán kormánybiztos ma, várme-gyénkben lévő Sztatina községben *véletlen baleset folytán saját revolver-ről halálosan megsebesült, utolsó percét éli.*

Egán Ede, — ahogy a földmivelésügyi miniszteriumban beszéltek — nagyon ideges volt. Nem ritkán rémeket látott, azt hitte, hogy az életére törnek. Három nap előtt a földmivelésügyi miniszteriumban járt Lestyánszky miniszteri tanácsosnál. Lestyánszky meg-gratulálta, hogy milyen kitűnő színben van.

— Eh, hadd el már — mondotta Egán — én folytonosan mámorban vagyok. Belő-

lem sohasem lesz már ember. Most is, hogy veled beszélek, érzem, hogy alszom és ha egy pillanatig nem beszél-nél velem, elaludnám. De akkor sem jobban mint most, a mikor veled be-szélek. Mindég érzem ezen lelket ölé mámort.

Délután félhivatalosan közzétették, hogy Rochlitz Nándor főerdész, a rut-hén kirendeltség megbízottja délelőtt 11 órakor arról értesítette Ungvárról a munkácsi erdészeti hivatalt, hogy Egán mindég nála lévő Mauser-fegyverével véletlenül halántékon lőtte magát. A hirt Munkácson nagy megdöbbenéssel fogadták. Egán délelőtt kilencz órakor még maga táviratozott Munkácsra, hogy lakását hozzák rendbe.

Azt is hivatalosan jelentik, hogy Egán hosszabb ideje álmatlanságban szenvedett és most akart hat heti sza-badságra menni.

Darányi földmivelésügyi minisztert ezek a hírek mélyen megrendítették. Mindjárt összehívatta tanácskozássra a miniszterium főbb tisztviselőit és a ta-nácskozás alatt kapták Munkácsról a táviratot, hogy a sürgősen megejtett vizsgálat során konstatálták, **hogy az összes iratok és a számadások a legnagyobb rendben vannak.** Egán állapota különben az utóbbi idő-ben annyira megrongálódott, hogy *hideg-viz gyógyintézetbe akarták vinni.*

Az esetet szenzációsabbá teszi a Magyar Nemzethez érkezett magántáv-irat, amely szerint **Egán Ede öngyilkosságot követett el.** E szerint Egán Ede korán reggel Rochlitz főer-dészszel szekéren Szerednye felé indult. Utközben Egán megállította a szekeret, lezállott, letért az országutról és a né-hány lépésnyire közelben lévő bokrok közé ment. *A következő perczben lövés dörögött el.*

Rochlitz rémülten ugrott le a sze-kérről és a lövés irányába sietett. A bokrok között találta Egán Edét, a ki ekkor még él s vérében fejtrengett. Rochlitz Egánt rögtön szekerre tette s visszahajtatott vele Ungvárra, ahol Egánt a kórházban helyezte el. *Az orvosok megállapították, hogy Egán halántékon lőtte magát és sebe feltétlenül halálos.*

Ungvárról jelentik, hogy **Egán Ede délután egy órakor meg-halt.**

ÜJONSÁGOK

* **Egyházmegyei ünnep.** A nagy-váradai lat. szert. egyházmegyének ma ün-nepe van; 28-ik évfordulóját üli ősz főpász-tora: dr. Schlauch Lőrincz bibornok pü-spökké szenteltetésének. 28 esztendő egy közönséges ember életében is szép idő, hát még oly magas polcon. És ő nyugodt örömmel tekinthet vissza e 28 esztendőre, a magyar katolikusok pedig bizalommal te-

kinthetnek ő reá. Ez alkalomból a róm. kath. templomban hálaadó istentiszteletek lesznek és pedig 8 órakor, melyen a tanuló ifjuság vesz részt és 9 órakor, mikor ünne-pélyes nagy mise lesz, melyet dr. Wolafka Nándor v. püspök, prépost plébános celeb-rál nagy segédlettel. — A helybeli összes katolikus tanintézetekben az előadások szünetelni fognak.

* **A városi közgyűlés el-halasztása.** A közóhajtás visszhangra talált városunk hatósága előtt s immár megtörtént az intézkedés arra, hogy a szeptemberi közgyűlés elnapoltassék. A közgyűlést a választási küzdelmek le-zajlása után, *október 9-én fogják meg-tartani.*

* **Istentiszteletek.** A gör. kath. „Kisboldogasszony“ napja alkalmából: Reg-gel fél hét órakor nagy utrenye; délelőtt kilencz órakor sz. mise, délután 3 órakor nagy vecsernye, 4 órakor rózsafüzér át-ja-tosság. Vasárnap reggel fél 7 órakor utrenye, a többi, mint szombaton.

* **Eljegyzés.** Krause Vilmosnak, a 39. gyalogezred karmesterének szép és ked-ves leányát: Rézikét eljegyezte Czupek Frigyes.

* **A debreczeni Torna-egylet vendége.** Jász Géza, a magyarországi tornaegyletek szövetségének titkára ma szombaton a budapesti gyorsvonattal Debreczenbe érkezik, hogy az itteni Tornagyulet helyiségét, a tagok műkö-dését s az egylet tisztikarát s választ-mányát megismerje. Az egylet vendégét dr. Kenézy Gyula elnök és dr. Horvay Róbert fogadják az állomáson s viszik ki az egylet péterfiautczai helyiségébe. Egyszersmind arra kéri az egylet tag-jait, hogy a Bika szálloda éttermében tartandó esti összejövetelen vacsorára vagy vacsora után a vendég iránti figyelemből minél nagyobb számban megjelenni sziveskedjenek.

* **Önkéntesek tiszti vizsgái.** Nagyváradon ma kezdődnek meg az önkén-tesek tiszti vizsgái. *Latsch* r Viktor tábor-nok a vizsgálat elnöke s a mi fiaink, a debreczeni 39-ik ezred önkéntesei állanak a nagyváradai bizottság elébe. Az eredményt két nap mulva ismerni fogjuk.

* **A kereskedősegédek választó-joga.** A küszöbön álló választások alkalmából, a kereskedelmi alkalmazottak Or-szágos egyesülete tudatja az érdekeltekkel Budapest székesfőváros központi választ-mányának a kereskedelmi alkalmazottak választójogára vonatkozó, elvi jelentőségű döntését. Ez a döntés így szól:

A központi választmány a Kereske-delmi Alkalmazottak Egyesülete központi bizottsága által a kereskedő-segédek választói jogosultságának megálapítása ügyében a nagymélt. m. kir. belügyminiszter urhoz intézett és onnan a f. évi április hó 23-án a 48731. sz. a. kelt magas leirattal tövény-szerű eljárás végett a központi választmány-hoz beküldött kérvényt tárgyalás alá vevén, figyelemmel arra hogy az 1874. XXXIII. t. cz. 10. § a értelmében gazdai hatalom alatt levőknek csak a kereskedő- és iparostanon-czok, valamint a köz- és magánszolgálatban álló szolgák és cselédek tekintenek, ugy-

Előrangú női- és gyermek-felöltő ruhák!!
Darvas Testvérek Piaczter, Hungária kávéház mellett. Megérkeztek az őszi és téli idényre divatos női- és gyermekfelöltők, bundák, blouzek, boak, övök és esőernyők. Szolid szabott árak.

szintén figyelemmel a nagymélt. m. kir. kuriának 1896. évi 226. számú elvi jelentőségű határozatára, mely a kereskedősegédnek választó jogosultságát kifejezetten elismeri, kijelenti a központi választmány, hogy a kereskedő-segédnek gazdai hatalom alatt levőknek nem tekinthetők és így, amennyiben az általuk fizetett adó mennyisége a törvényben megállapított mértéket megüti, választói jogosultsággal bírnak.

* **Olosó fa.** A város banki erdejében raktározott II-od osztályu botfa ölenként 6 koronával számítva a városi házipénztárnál, a hivatalos órák alatt mai naptól kezdődőleg kapható. — A banki erdőben levő raktárhoz vezető utak tájékozás czéljából táblákkal vannak jelezve.

* **Az adóhivatal és a — tehén.** Nagy ijedelmet idézett elő a napokban egy megbokrosodott tehén. Két paraszlegény vezette a tehenet, vásárról jövet, a midőn a tehén megijedt és kiszabadítván magát kíséretitől az adóhivatal udvarára beszaladt s mert a nagy néptömeg nyomában volt, felszaladt a tehén a ház első emeletére. A mint azonban oda felért és ott egy nagy táblát pillantott meg, amelyen ez állt: „Magyar királyi adóhivatal“, hirtelen megfordult s bizonyára attól való félelmében, hogy az adóhivatalban levészik a bőrét, bögyve szaladt le onnét ki az utcára, a hol egy lovasrendőr segítségével sikerült lefogni. — Ez a tehén nem állott egészen a társadalom mai színvonalán, mert ha moderna tehén lett volna, akkor tudnia kellett volna, hogy az adóhivatalok nem a — marha bőrét szokták lehuzni.

* **Általános közkedveltségnek örvendő** uri divatüzlet Debreczenben. Kis templom mellett. Az őszi, valamint iskolai idényre igen szép és olcsó ujdonságok érkeztek, u. m. férfi és női kalapok, ingek, gallérok és nyakkendők, cipők, harisnyák, alsó ruhák és több másféle a szakba vágó cikkek, melyeket feltűnő olcsó, szabott árban ajánl Fekete Jakab uri divat üzlete Debreczenben.

* **Veszedelemes tolvajok és zsebmetszők.** Egy debreczeni fiatal ügyvédjelölt ismét áldozatává lett a vasuton működő szélhámosoknak. Ezek a fosztogató szélhámosok rendszeren magasrangú tisztviselőknek adják ki magukat s a mit sem sejtő utazókat időtöltésből egy kis kártya játszámra szólítják fel. A tapasztalatlanok igen gyakran lépnek fel, mikor már késő, mert a hamis kártyások rövid pár perc alatt minden pénzét elnyerik és észrevétlenül eltűnnek. A fiatal ügyvédjelölt Budapestről jött Debreczenbe s utjában Kisujszállás körül ismerkedett meg két urral, kik rövid társalgás után felszólították a kártyázásra. Alig ért a vonat Püspök-Ladányba, már minden pénzét, körülbelül százkilencvennégy koronát, — elvesztette. P.-Ladányba rendőrökkel akarta elfogtatni, de a két alak időközben megugrott. Debreczenbe érkezése után je-

lentést tett a rendőrségnél, hol a be-mondott állnevek és személyleírás után megállapították, hogy az illetők fényképei a budapesti államrendőrség nyilvántartási könyvében szerepelnek, még pedig avval a diszes jelzővel, hogy „*veszedelmes tolvajok és zsebmetszők*“, mely miatt már több ízben voltak büntetve. Az utazó közönség helyesen tenné, ha nem ülne fel az ilyen kótes alakok szíves meghívásának s a legközelebbi állomáson a rendőrök kezébe juttatná, mert csak is így lehet megtisztítani a társadalmat az ilyen mótelyektől.

* **Föltámadt halott.** Az időjárásról azt mondják, hogy olyan, mint a szép asszony, a szép asszonyról pedig, hogy olyan mint az időjárás, tudatillik mind a kettő szeszélyes. Ha a poéták a szép asszonyról zengenek, a vihart és a szívérványt emlegetik; ha az újságíró az időről ír krónikát, ugy bizonyára szép asszonyhoz hasonlítja. Milyen is az időjárás? meleg, forró hűvös, fagyos; az asszony is ilyen. Multhetekben már elcsirattuk a meleg nyarat, lelkiszemeink előtt ravatalon láttunk a hideg őszi napok hatása alatt, egy szép asszonyt, a ki nem rég forró volt, miként a nyári nap sugára s azután megdermedett. Elcsirattuk a kedves halottat — s ime most feltámadott Ujra mosolyog, ragyog a nap, kellemes, enyhe nyári napok járnak, ha nem is oly perzeelő — a nyár, mint nyaratszaka volt. Olyan az ős, mint a negyven éves asszony szerelme...

* **Hogyan lehet a szőlőt frissen eltartani.** Oroszországban, hogy a szőlő messze földre szállítható legyen és teljes épségben érkezzék rendeltetési helyére, a szőlőfürtöket bádogládákba rakják olyformán, hogy a láda fenekét hámozatlan, fehér köléssel töltik ki és erre egy réteg szőlőt raknak, a mit ismét köléssel fődenek be. Erre megint egy réteg szőlőfürt jön és ily módon a láda egészen megtelvé, legfölül ujból kölest öntenek rá. Asztrakában a szőlőt harmincz-negyven literes agyagedényekben szintén köles közzé rakva szállítják. Fődolog, hogy az edény száját légmentesen elzárják. Az így elcsomagolt szőlő két év-nél is tovább éláll. A kínaiaknál egész télen át májusig lehet friss szőlőt kapni. Ők azt teszik, hogy az érett tők belét kiszedik és a szőlőfürtöket ebbe rakják, annyit, a mennyi belefér, azután a léket a tők elszelt darabjával gondosan befödik és hűvös helyen tartják.

* **Tolvaj oseléd.** Kisl Anna szegedi illetőségű cselédleány tegnap Czigányi Józsefnél 160 koronát ellopott. A tolvaj cseléd a belső szobában az asztalon felejtett pénzt magához véve megszökött. — A rendőrség pontos személyleírásával ellátott körözőlevelet bocsájtott ki, melyet megküldtek az összes rendőrhatalóságoknak.

* **Páholyosere.** Egy nagy családi páholy ez idényre kivethető cserében egy kis páholyért. — Tudakozódhatni a kiadóhivatalban.

* **Az őszi és téli ujdonságok, női felöltő és női kalapokban, valamint gyermek- és leány-felöltőkben,** meglepő nagy választékban már megérkeztek *Róza Lajos* legnagyobb női divat-áruházába, Debreczen, Kistemplom bazár.

* **Nemzetközi csavargó.** Kerpesz Dávid Hontmegyéből szakadt el hoz-zánk. Dologkerülő lévén ott és itt sem akart magának más foglalkozást, csavargott és koldult, míg végse a rendőrség fülön csippte és igazolásra szőlította fel. Előmutatott egy rongyos papírra vetett ákom-bákommal teleirt igazolványt, melyet saját maga készített. Érdekes ez a bizonyítvány, melyben ilyenek is foglaltatnak: Erkölcse kissé hunczut, csalni is szokott, de csak néha, hanem az asszony népnek mindenkor nagy tisztelője. Beszél magyarul, németül, tótul és latinul, ez utóbbi nyelvet azonban bátyja az ezredes és az ipolysági rendőrkapitány szigorú parancsára, soha sem használja. A sok nyelvű csavargót néhány napi elzárás után hazatoloncolják szülővárosába.

* **Halmágyi Sámuel női és gyermek felöltők áruházában Debreczen** főtérr megérkeztek: a legújabb női felöltők, paletók, gallérok, szörmeárúk u. m.: szörme-gallérok karmantyuk, nyak-coljék igen izlés-teljes és dus kiválasztékban. **Leányok részére** felöltők minden szín és nagyságban. Az árak a lehető legjutányosabbak.

TÁVIRATOK.

Merénylet Frigyes főherceg ellen.

Mohács, szept. 20. Frigyes főherceg ma harmadnagával vadászott mohács-szigeti birtokán. Három elrejtőzött vadász rájuk lőtt, amire Doknyil Antal főerdész visszatüzelte. A vadászok elmenekültek. A környék csendőrsége üldözöbe vette a vadászokat.

Elítélt rendőrök.

Budapest, szept. 20. A kolozsvári rendőri brutalitásban bűnös rendőrök felett ma ítélkezett a törvényszék. Papp Sándor rendőrt 10 évi, Grey Sándort hét évi fegyházra ítélte.

Színházbizottság felelősége.

Budapest, szept. 20. A belügyminiszter leiratot intézett a kolozsvári színházbizottsághoz, hogy a pénztárnok által elsikkasztott összeget, harmincz nap alatt kötelesek megtéríteni.

Tanárok haroza.

Budapest, szept. 20. Székely-Udvarhelyen nagy szenzációt keltett a következő eset: Szilágyi Albert és Roth ülőp-tanárok a konferencián egymást piszkol-gatták s végre annyira mentek, hogy könyveket sőt kalamárisokat vagdostak egymás fejéhez. Az igazgató nyomban feljelentette a miniszterhez az esetet, aki Szilágyit nyugdíjazta. A tanárok most e miatt lázonganak s valamennyien nyugdíj-jaztatni akarják magukat, mert nem akarnak Rothal együtt működni. A felső osztályok növendékei kimondták a sztrájkot, hogy mindaddig nem járnak előadásra, amíg Roth tanít.

A legfinomabb

gyapju-szővet ujdonságok az őszi és téli idényre **WEISZ ADOLF** üzletébe megérkeztek és legszolidabb szabott árak mellett szerezhetők be. Kossuth-utca, Döre cukrász mellett.

A czimre tessék ügyelni.

Mao Kinley temetése.

Canton, szept. 19. Ma helyezték örök nyugalomra Mac Kinley hült halmait. A temetés előtt Mac Kinley házában rövid gyászistentisztelet volt, azután átvitték a koporsót a methodista-templomba, a hová Mac Kinley istentiszteletre szokott járni. A gyászmenetben résztvett Roosewelt elnök, a miniszterek, a tábornokok és tenger-nagyok.

Szándékos emberölés.

— Esküdtszéki tárgyalás. —

Debreczen, szept. 20.

Tegnap ismét érdekes bűnpörben itélkezett a debreczeni esküdtbíróóság. Rokonszenves megjelenésű böszörményi legény állott az esküdtszék előtt azzal vádolva, hogy egy másik legényt revolver lövéssel megakart ölni.

Sánta Antalt kétszeresen súlyosan megsértette ifj. Balla István. Első ízben lakodalmi menetkor letiltotta a kocsijáról, másodszor pedig megverte. Sánta Antal ezen sérelmek után több ismerőse előtt hangoztatta, hogy bántalmazóját lelővi. Vásárolt is egy revolvért, melyet állandóan megtöltve magánál tartott.

Ez év május hóban egy éjjel Sánta Antal több barátjával mulatott. Ittak, kártyáztak éjjel két óráig. Ekkor a zajos társaság elvonult Ballákhoz. — Nyugodtan aludtak Ballák, mikor a jókedvű legények fenyegető kiáltásaira felébredtek. Az öreg Balla István és két fia nem ijedtek meg a tulszámban lévő támadóktól, hanem botokkal kirohantak és alapos verekedés keletkezett. A dulakodás közben egy revolver lövés hangzott el, melyre ifj. Balla a földre bukott. Az éj homályában senki sem látta, hogy kitől eredt a revolver lövés.

Az előzményekből kifolyólag a vizsgálatot Sánta Antal ellen terelték és bizonyítható volt, hogy a verekedés lefolyásakor töltött revolver volt nála és abból egy töltést kilőtt. Ifj. Balla István néhány perc múlva felocsudott és sérülésével az orvoshoz ment. Az orvos meglepetésre azt konstata, hogy a sérülések egytől-egyig (volt bőven) botütéstől származtak. *Revolver lövésnek nyoma sem volt.*

A tárgyalást dr. Szeőke István elnök vezette. Birák: Kolbenhayer, Tatay. Jegyző: Deák Ferencz. A vádhatóságot dr. Udvarhelyi Dezső alügyész képviselte. Védő: Kálmán Lajos böszörményi ügyvéd.

Az esküdtszék tagjai lettek: Hirsch Ignác, Kertész János, Lám Sándor, Náday Rezső, Rickl Antal, Szabó József, Szatmári Péter, Szendrő Sándor, Szikszai Lajos, Ungvári Sándor, Zöld János, Rosenberg Emil. Pótesküdték: Varga Imre, Horváth János.

Vádolt azzal védte magát, hogy ittas volt, semmire sem emlékszik.

A sértett előbb terhelő vallomást tett, később azonban, mikor az elnök az előbbi ellentmondó vallomásait elibe tárta, egymás után vonta vissza az előbbi pillanatban erősített állításait.

A törvényszék három kérdést tett az esküdtök elé. A főkérdés az volt, hogy bűnös-e vádlott szándékos emberölés kísérletében.

Dr. Udvarhelyi Dezső vádbeszédében bizonyítottak látja az első kérdésben körülírt cselekmény elkövetését és ennek az alapján kérte Sánta Antalt elítélni. Kálmán Lajos ügyvéd ellenben ártatlansága mellett hozott fel érveket.

Az esküdtök az első kérdésre nem bűnösnek mondták a vádlottat. Csupán a revolver lövéssel eszközölt megijesztés miatt közcsend elleni kihágást állapítottak meg. Ennek alapján a törvényszék Sánta Antalt 40 korona fő és 20 korona mellékbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

HIREK.**Éjjeli posta.**

× **Posta-kuriórum.** (Éjjeli express tudósítás.) Bizonyára páriát ritkító lassúsággal szállították azt a levelező-lapot, melyet az olasz posta a feladástól számított 16 év után kézbesített a címzettnek. — Pellegrini Virginia velletri lakos a postabélyeg tanúsága szerint 1885. október 21-én egy levelező-lapot irt fivérének Pellegrini Francesko orvosnak Frosinonába, mely Velletritől vasuton 2 óra alatt elérhető. A levelező-lap a postai bélyeg szerint 1901. szeptember 8 án érkezett Frosinonába; azonban nem lehetett kézbesíteni, mert Pellegrini orvos már öt évvel ezelőtt meghalt. A levelezőlap a mostaniaktól eltűnt kis alakkal bir, mint a minőket 16 évvel ezelőtt használtak.

× **Merénylő asszony.** (Éjjeli express tudósítás.) Pecze Veron, Rudna községbeli fiatal özvegy asszonynak, mióta a férje meghalt, sok udvarlója volt nemcsak a saját falujából, hanem a környékről is. A menyecske végül beleszeretett Sipák Imre odaváló legénybe, a ki házasságot ígért neki. Sipák akkorra ígérte a házasságot, a mikor a katonai sorozáson teljesen átesik, a mi a tavasszal meg is történt. Azóta huzta-halasztotta a dolgot, mindig talált valami ürügyet az eljegyzés elodázására, e mellett azonban gyakori vendége volt a menyecskének, a ki pénzzel is tartotta a legényt. A mult vasárnap azután nagy változás állott be a menyecske és legény közti viszonyban. Sipák ugyanis titokban megkérte egy leányt s vasárnap meg is tartotta az eljegyzést. A megsértett asszony még aznap megtudta, hogy mi történt és szörnyű bosszura határozta el magát. Hétfőn bement Ujvárra s ott revolvért vásárolt. Kedden délután a töltött revolvért kendőbe csavarta s elindult Sipák lakása felé. Az uton azonban találkozott a legénnyel, a kivel barátságosan kezdett beszélgetni. Egyszerre előrántotta a revolvért s kétszer a legényre sütötte. A lövés mindegyike feltétlen halálos volt s a legény még ott az utcán meghalt. A gyilkos asszonyt a csendőrség letartóztatta.

A megszökött menyasszony.

— Saját tudósítónktól. —

Kis-Dombó községben Hutják Balázs odaváló lakos tegnap kettős gyilkosságot

követett el. A gyilkosság részleteiről az alábbi tudósítást kaptuk: Vasárnap volt az esküvője Hutják Borisnak, a kit szülei erőszakkal adtak egy olyan legényhez, kit nem szeretett. A leány még az esküvő előtt több ízben kérte szüleit, hogy ne kényszerítsék Narkó Antalhoz, a kinek a menyasszonya volt, mert ő egy perczig sem lesz vele, de a szülei hajthatatlanok maradtak, bár tudták, hogy leányuk Bereczki Imrébe szerelmes.

Vasárnap volt az esküvő s a lakodalmra minden falubeli legény hivatalos volt, csak Bereczki Imre nem. Bereczki helyett azonban ott volt Máté Domokos, Bereczki jó barátja, a ki be volt avatva minden titokba. Éjfél felé a menyasszony átöltözködés ürügye alatt eltávozott a vendégek közül s nem is tért oda vissza. Ledobta a menyasszonyi fátyolt, felvette köznapi ruháját és a rá várakozó Máté Domokossal észrevétlenül elment Bereczkiékhez, a honnan a már készen állott kocsin elhajtattak. A lakodalmas háznál, a mint észrevették a menyasszony eltűnését, rögtön vége szakadt a mulatságnak s másnap már mindenfélét sugdostak az eltűnt menyasszonyról, a mi különösen az apát Hutjákot bántotta legjobban.

Tegnapelőtt este Hutják a szobájában ült elmerülve, a mikor váratlanul belépett az eltűnt leány és vele Bereczki. Hutják, a mint meglátta őket, fegyvert ragadott s előbb a legényt s azután a saját leányát lötte le. A véres tett elkövetése után Hutják maga jelentkezett a csendőrségnél, hol tartóztatták. — A két áldozat holttestét tegnap boncolták fel s közös sirba temették el.

Közönség köréből. ***Panasz a világitásra.**

A légszeszfogyasztás köbméterenként olcsóbb, de sajnós, a minőség rosszabb lett. Ezelőtt egy láng mellett is nagyobb világozás volt a kereskedésekben, mint most négy mellett.

Szóval most már még drágábban fizetjük a légszeszt, mint valaha s hozzá majd megvakulunk mellette. Tisztelettel kérjük a Tekintetes szerkesztőséget, adjon helyet panaszunknak, talán így segítenek a világitáson.

Debreczen, 1901. szept. 19.

Több főtéri kereskedő.

* E rovatban közöltté nem vállal felelősséget a szerk.

Meggyilkolt korosmáros.

— Saját tudósítónktól. —

Véres gyilkosság történt — mint nekünk írják — tegnapelőtt éjjel Zborón. Aznap estefelé ugyanis három munkás kinezésű ember érkezett a faluba s betértek Bánó László korosmáros üzletébe. A három ember elsinte nagyon csendesen viselkedett, egy-egy pohár pálinkát kértek, majd pedig a magukkal hozott enniával vették

elő és falatozni kezdtek, miközben elbeszéltek, hogy ők famunkások és munkára mennek Bukovinába.

Vacsora után borozni kezdtek s mikor már a kelleténél többet öntöttek a garatra, összekülönböztek egymással, vagy legalább is úgy tettek, mintha verekedni akartak volna, mert egymást torkon ragadták.

Bánó László korcsmáros, aki már ekkor egyedül virrasztott a vendégek mellett, közbelépett, hogy szétválassza a verekedőket. Ekkor hirtelen előkerültek a balták s mindhárman a korcsmárosra rontottak, kit letepertek s addig verték fejbe a baltákkal, míg meg nem halt. A gyilkosok ezután a sötét-fiókból kivették a korcsmáros pénzét s ezzel távozni akartak. A mint azonban a korcsmaajtón kiléptek, Szurmák Ádám kisbíróval találkoztak, aki az egyik menekülőben Bonczek Antal lizkói lakosra ösmert, ki neki katonapajtása volt.

Szurmák vallomása alapján azután letartóztatták a gyilkosokat Bonczek Antal, Panák Ambrus és Szorák József személyében, akikről kiderült, hogy tisztán Bánó kirablása végett mentek Zboróra s a verekedést csak azért rendezték, hogy a szándékos gyilkoság gyanuját elhárítsák magukról. A gyilkosokat letartóztatták.

CSARNOK,

A büntársak.

— Regény. —
(Folyt.)

Az öreg remete elfolytott lélegzettel dőlt vissza, ajkai rángatózni kezdtek s Valnoir ezt a talán perc alatt bekövetkező halál előjelének tulajdonította.

— Nem szabad meghalnia, addig legalább nem — mormogá érthetetlenül fogai zőtt — míg meg nem tudom, mit tud mac-roisról.

— Testvér! Ébredjen.

Az öreg nem felelt.

— Testvér! Szóljon... Csak még egyet... Ördögbe is... Vonaglik... Nem, szemét nyitja fel... Éled... Testvér egy elbeszélést kezdett el, a multból, folytassa... folytassa... bizalmas embere áll előtte, akire méltán bízhatja a titkát.

Az öreg remete megtört suttogó hangon ejtő ki.

— Tudom! Tudom!

— Boldogok voltak! Ott hagyta el.

— Azok... Azok...

— Éa.

— Politikai harc ütött ki.

— És testvér...?

— Sujtott az első csapás... Meghalt a nőm... elviseltem... Elfogták uramat a grófot s én... én itt találtam menhelyet.

— Folytassa testvér.

— Nehéz... fáj...

— Vegyen erőt.

— Remegve vártam itt a jövőt, félve minden perczen üldözőimről, óh mert üldöztek... üldöztek... Sötét zivataros éjszaka volt. Jól emlékszem rá, soha sem tudom elfelejteni. Czikázott a villám keresztül a sűrűn egymásfelé gömbölygő fekete felhők között, az erős döröly egymást érte. A zápor hullott s fák, melyek sűrűn övedzték kunyhómat a szélvészről törve, erősen hajongatva dőltek kunyhómra... Borzasztó nap

volt... Féltem... Összekulcsoltam kezeim s Istennek ajánlottam magam. Ugy is mi volt nekem az élet. Uram, nőm után halálra vágytam, arra nem tartottam méltónak magam, hogy életem vegyem el, de halsten elvette volna... Azt hittem ez a nap lesz az én halálom napja... Vártam a perczet... Hiába... Halál helyett az ajtón, melyet a zivatar tépett fel, egy fehér köpenyes férfi állott meg... Arczomba szökött a vér... elő meglepetéséből magamhoz térve felismertem benne uramat a grófot... Bőrönéből szökött meg, elhozta s gondjaim alá bizta leánykáját Ilont... Ah... Ilon... Ilon... Hol... hol van!

A remete helyzete ismét rosszra fordult, néhány percznyi nyugotsága ismét elhagyta. Ilon jutott eszébe s ez fokozatosabban sietteté halálát.

Valnoirt a kíváncsiság gyötörte.

— Testvér!... Térjen magához... Felkeresem, mindent elmondok neki.

(Folyt. köv.)

Csemege-szőlő eladás.

Kitűnő Masselas csemege-szőlő 4—5 kilogrammos kosarakban kilogrammonként 15 krajeárjával kapható

az Erzsébet-szőlőtelep elárúsító-helyiségében. (Simonffy-u. 1.)

Legolesőbb bevásárlási forrás.

Van szerencsém a n. közönségnek, b. tudomására hozni, hogy megérkeztek az őszi és téli idényre való finom bel- és külföldi posztók, gyapjuszövetek, scheviotok és mindenféle fekete camgarnok, a melyeket a legjutányosabb árban vagyok képes az igen tisztelt vevőim rendelkezésére bocsátani.

Azonkívül 500 drb öitönymaradékot igen olcsó árban kaphatni.

Szíves pártfogást kér

KLEIN JAKAB

posztókereskedő

a főtözsde mellett.

Meglepő olcsó arak.

Butorok
a legnagyobb választékban jutányos árban, izléses és legszolidabb kivitelben
KILLER EDE

butorgyáros, cs. és kir. udvari szállítónál
DEBRECZEN, FÓPIACZ, kaphatók,
hol egy a legszerényebb, mint a legdiszesebb menyasszonyi kelengyék, szobaberendezések és diszítések kifogástalanul eszközöltenek.

NEM GALICZIAI

büzös füstölő, hanem valódi három csillagos amerikai petroléumot szolgálunk házhöz szállítva, öt literes kannákban 18 krért literenként.

Tisztelettel:

NEUMANN és WEISZ

festék-, zsiradék és

petroléum nagykereskedők.

Hatvan-utca 5. szám.

3084 szám.
1901

Árlejtési hirdetmény.

A nagy-létai m. kir. dohány-beváltó hivatal telepén lévő 2. és 3. sz. raktárnakuj puha fa padozat, — az udvaron egy új léczkerítés készítése és a munkás étkezőszoba építése a nagytekintetű m. kir. dohányjövédéki központi igazgatóság f. évi szeptember hó 17-én kelt 13577 sz. rendeletével engedélyeztetvén, ezen folyó évi november hó 30-ig befejezendő munkálatok elvállalása iránt a költségvetésileg megállapított 5686 korona 52 fillérenyi összeg mellett zárt ajánlati versenytárgyalás hirdetik.

A szabályszerű kellekeket és „ajánlat a nagy-létai dohánybeváltó hivatalnál teljesítendő munkálatokra“ felirattal, valamint 5-% bánatpénz letételét igazoló nyugtával ellátott írásbeli zárt ajánlatok ide f. évi október hó 2-án déli 12 óráig nyujtandók be.

Az ezen munkálatokra vonatkozó előmérlet, költségvetés alulírott felügyelőségénél a szokásos hivatalos órák alatt betekinthező.

M. kir. dohánybeváltó felügyelőség.

Debreczen, 1901. szeptember hó 19-én.

Verseny

Czipő-üzlet

olcsó árakra való tekintettel

TOLNAY DÁNIEL áruháza

Debreczen, Főtér, a főpostával szemben Ajánl

férfi-, női- és gyermek-czipőket

a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig óriási választékú raktárt tart, előnyösen ismert elsőrangú műhelyi kézi készítéseiből.

Felhívás

a hölgyekhez!

Az urak képviselőt választanak.

Hölgyeim, Önök is választanak....

Mezey Gyula női divat üzletében, Piac-tér, Biedermann-ház. Női ruha szöveteket, faneleket, színtartó mosóvelőzeteket. Nagy választék ruhadiszek és kellekékben. Teljes női angol kosztümekek minden színben 9 frttól kezdve. Kész téli bluzok 1 frttól. — Téli alsó ruházat és harisnyák.

Apró hirdetések.

Díja 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vastagabb betűkből nyomtatott szó 8 fillér.

Apróhirdetések előre fizetendők.

Szendró Sándor zongora, hangszer készítő és hangoló ajánlja. Legjobb gyártmányú zongoráit, hegedűit és pianóit javításokat és hangolásokkal előnyös árák mellett eszközöl. Szt. Anna-utca 3. szám.

Ezer holdas birtok uri lakással és szőlőültetvényekkel kiadó. Gyári helyiség eladó. Értekezheti Péterfia-u. 51.

Tapasztalt fűszerkereskedő segéd, ki kellő jártassággal bír, alkalmas az árt nyertes német. Deutsch Lajos.

Nőtlen melnár keresetetik Ujfehértóra Breuer Ferenczhez, esetleg bővebbet Deutsch Ede gépkereskedő nyújt Debreczenben.

16 méter hosszú pineze kiadó. Arany-János-utca 11.

Csapó-kert Iső járás egy jó forgalma fűszer üzlet azonnal kiadó.

2 igen szép 1 salon, 1 ebédlő lámpa egész új, gázberendezés véget eladó. Hol? megmondja a kiadóhivatal.

Varrónő és tanuló leány felvétetik H. Rózsa Erzsébet női szabónál. Domb utca 1 szám.

14 kr. literje a tisztánéző, szagnélküli petróleumnak Fazekas Kálmán festék és petróleum kereskedésében Hatvan-utca 4 szám.

Egy jó forgalmu fűszer-üzlet italmérés-sel kiadó. Czim a kiadóhivatal.

Ócska téglá, jutányos árában kapható Csapó-utca 18, és Bethlen-utca 45. számú háznál.

Felkötni való csemege szőlő passatuti megrendelhetők Szabó Lajos fiai cégénél.

Eladó egy adómentes új ház, mely 570 forintot jövedelmez, 5 nyilas tanyás újfölddel mely a szoboszlói országút mellett van. Czim a kiadóhivatalban.

Kisebb üzlethelyiség kerestetik lakással bővebbet a kiadóhivatalban.

Petroleum tisztánéző szagnélküli, literje 16 krajczárért kapható Deutsch A. bert és fia fűszerkereskedésében Hatvan-utca.

Kaiser Salamon Hatvan-utca 2. szám. havi- és heti részlet üzletében megérkeztek az őszi és téli közműárak, női- és férfi felöltők, gallérok áremelés nélkül kaphatók.

Blouzok legújabb divat szerinti beszereshetők és megrendelhetők előnyös árában **Hárton Gyula** férfi és női divatüzletében Bika szálloda mellett.

Kőhögésnél legjobb a Borsy-féle **Pometafő** csemegekészlet. Kapható Borsy-utca 12. számán és Jóna utca 13. számán. 1 doboz 20 fillér.

10 év óta fenálló havi és heti részlet üzletében a téli áruk nagy választékban megérkeztek és áremelés nélkül árusítatnak Kohn Hermann Hatvan-u. 17.

Kacz Lajos borkereskedésében jó karban levő hordók eladók.

Remek
Duránczai barack
befőzésre,

Csemege szőlők,
u. m. passatuti, muskát, hamburg, izabella, és schaszelas,

nemes faj körték.

Uradalmi tea-vaj,

állandóan friss érkezés, kapható:

CZEGLÉDY és POLGÁR

fűszer- és csemege üzletében,

Bika szállodával szemben.

Miután a hegyeljai szőlők is, bő szüretet ígérnek,

KICSINKÓ ANTAL,

ottani nagy bortermelő elhatározta, hogy régebbi

asszu és szomorodni borait

a debreczeni piacon forgalomba hozza.

Kinek tehát igazán jó és valódi szomorodni és tokaji asszura szüksége van, forduljon

Kontsek Géza

fűszer- és borkereskedőhöz

Kossuth-utca.

DEUTSCH LAJOS

(előbb Varga Lajos fűszerkereskedésében.)

Piacz-utca 38. szám.

— olcsó árákon kapható —

legjobb minőségű

szobapadló-lakkok

Wischin és Nejedly-féle **borostala lakk**, Weyrauch-féle **szesz-lakk**. Világhírű pillanat alatt záródó Lechler-féle **Linoleum**.

Van szerencsénk a n. érd. közönséget értesíteni, hogy raktárunk

női-divatosztályát

az őszi és téli időnyre a legújabb

Szines és fekete selyem

Gyapju női ruhaszövet

Flanell, mosó velez

Téli kendő, sál

Ruhadiszek és belésárakkal

dusan felszereltük.

A Kunz József és Társa üzegtől

átvett árukat pedig

rendkívül jutányos áron

árusítjuk el. Kiváló tisztelettel:

Donogán és Somossy,

KUNZ JÓZSEF és Társa utóda.

KLYTHIA

Bőr gondozásra.

Arcbőr megszépítésére és megfinomítására

RIZSPOR

— A legkedveltebb toilette-, háll- és salon-pouder. —

fehér-, rózsá- vagy sárga színben.

Vegyileg elemezve és jóváhagyva Dr. Pohl J. J. bécsi egyetemi orvostanár által.

Klisméro levelek a legelőkelőbb körökből minden dobozban találhatók.

TAUSSIG GOTTLIEB

cs. és kir. udvari toilette-szappan és illatszergyáros Bécs. Főraktár: Bécs, I., Wollzeile 8. szám.

Debreczenben kapható: **TOTH BELA** gyógyszerárban és a legtöbb gyógyszerárban és illatszer kereskedésben.

Üveg és porcellán árúház.

Van szerencsém a n. é. közönséget tisztelettel felhívni, hogy újonnan berendezett üzletemet megnagyobbítva, melyet a mai kor igényeinek megfelelőleg átalakítottam s a legmagasabb követelményeknek is megfelelő árukkal berendeztem, becses pártfogásába ajánlani. Dusan berendezett raktár áll a n. é. közönség rendelkezésére, olcsó árában, az alább felsorolt cikkekben u. m.:

Legfinomabb karlsbadi ét-, thea-, kávé-, mokka- és mosdó készletek.

Majolika-, fajence- és üveg ozsona készletek.

Ebédlő-, salon-, kerti-, asztali- és függő lámpák.

Berndorfi, alpacca és china ezüst evőeszközök.

Tükör-, kép- és fali díszítések.

Magyar és francia asztali üvegekészletek.

Légmentesen elzárható befőttes, ugorkás és lekváros üvegek.

Chinaezüst gyertyatartók, girándolok, diszálványok és ajándéktárgyak

Legjobb gyártmányú háztartási jég szekrények.

Képkerepezés, diszes kiállítású léczekkel.

Portalék és épület üvegezési vállalat.

Csillár petróleum házhoz szállítva.

Nagyérdemű közönség becses pártfogását kéri, tisztelettel

LÁMSÁNDOR

Piacz és Hatvan-utca sarkán.